

מְכוֹנִית חֲשָׁמְלִית

מְכוֹנִית חֲשָׁמְלִית הִיא רֶכֶב שֶׁפּוֹעֵל עַל חֲשָׁמַל
בְּמִקּוּם עַל דֶּלֶק.

הִיא מְצוּיָדָת בְּסוּלָלָה גְדוּלָה שֶׁאֵפֶשֶׁר
לְטַעוֹן בְּתַחֲנוֹת טְעִינָה מְיוֹחָדוֹת אוֹ בְּבֵית.

מְכוֹנִיּוֹת חֲשָׁמְלִיּוֹת אֵינָן מְזַהְמוֹת
אֶת הָאווִיר כִּי הֵן לֹא פּוֹלְטוֹת גַּזִּים מְזִיקִים
לְסִבִּיבָה.

הֵן גַּם שֶׁקְטוֹת יוֹתֵר מִמְכוֹנִיּוֹת רִגִילוֹת,
כִּי הֵמֶנּוּעַ הַחֲשָׁמְלִי שֶׁלֵּהֵן כִּמְעַט וְלֹא
מְשָׁמִיעַ רֵעֵשׁ.

למורה:

- א- הקריאי את כותרת הטקסט ושאלי את הילדים מה ידוע להם על מכונית חשמלית.
- ב- ניתן להראות סרטון קצר על מכונית חשמלית ([דוגמה](#))
- ג- **המורה** קוראת את הטקסט בשלמותו תוך שהיא מורה עם האצבע על מקום המילה שקוראת.
- ד- **הילדים** מראים עם האצבע היכן לקרוא **המורה** קוראת. בדרך זו העיניים של הילדים עוקבות אחר הטקסט, והם שומעים קריאה באינטונציה נכונה תוך התייחסות לסימני הפיסוק
- ה- **התלמידים והמורה** קוראים יחד את הטקסט.
- ו- **התלמידים** קוראים לבד את הטקסט בקריאת מקהלה.
- ז- **כל תלמיד** קורא משפט מהטקסט.

מְכוֹנִית חֲשָׁמְלִית

מכונית חֲשָׁמְלִית היא רכב שפועל על חֲשָׁמַל במקום על דֶּלֶק.

היא מְצוּיָדֶת בְּסוּלָלָה גדולה שאפשר לטֶעוֹן בתחנות טְעִינָה מְיוֹחָדוֹת או בבית.

מכוניות חֲשָׁמְלִיּוֹת אֵינָן מְזַהְמוֹת את האוויר כי הן לא פוֹלְטוֹת גַּזִּים מְזִיקִים לְסְבִיבָה.

הן גם שְׁקֵטוֹת יותר מְמְכוֹנִיּוֹת רגילות, כי הַמְנוּעֵ החשמלי שלהן כמעט ולא מְשָׁמִיעַ רֵעֵשׁ.

פעילות א': "איפה כתוב?"

המורה מקריאה את ההוראות והתלמידים מבצעים:

מרקרו את מקום התשובה בטקסט

1. איפה כתוב שמכונית חשמלית פועלת על חשמל ולא על דלק?
2. איפה כתוב שאפשר לטעון את הסוללה בבית?
3. איפה כתוב שמכוניות חשמליות אינן מזהמות את האוויר?
4. איפה כתוב שהמנוע החשמלי כמעט ולא משמיע רעש?
5. איפה כתוב שמכוניות חשמליות שקטות יותר ממכוניות רגילות?

פעילות ב': "מה כתוב?"

הקיפו בעיגול את המילים הבאות בטקסט:

חשמל

סוללה

טעינה

מזחמות

שקטות

מנוע

פולטות

רעש

מצאו בקטע את המילה המתאימה להגדרה בסוגריים:

1. _____ (רכב שפועל על חשמל)
2. _____ (חומר שמכוניות רגילות משתמשות בו)
3. _____ (דבר שהמנוע החשמלי כמעט לא משמיע)
4. _____ (גזים שמכוניות חשמליות לא פולטות)
5. _____ (המקום שעליו מכוניות חשמליות שומרות)

"מצאו את המילה" - מצאו את המילה לפי הרמז:

1. אני תחנה מיוחדת לתדלוק מכוניות חשמליות: _____
2. אני מאחסנת חשמל במכונית: _____
3. אני מפעיל את המכונית החשמלית: _____
4. אנחנו דברים רעים שמכוניות רגילות פולטות לאוויר: _____

פעילות "זיהוי משפטים"

שלב 1: פירוק הטקסט למשפטים בודדים (גזרו את המשפטים הבאים לפי הקווים)

מְכוֹנִית חֲשֵׁמְלִית

מְכוֹנִית חֲשֵׁמְלִית הִיא רֶכֶב שֶׁפּוֹעֵל עַל
חֲשֵׁמַל בַּמְקוֹם עַל דֶּלֶק.

הִיא מְצוּיָדָת בְּסוּלָלָה גְדוּלָה שֶׁאֵפְשֵׁר
לְטַעוֹן בַּתְּחִנּוֹת טְעִינָה מִיּוֹחֲדוֹת אוֹ בְּבֵית.

מְכוֹנִיּוֹת חֲשֵׁמְלִיּוֹת אֵינָן מְזַהְמוֹת
אֵת הָאווִיר כִּי הֵן לֹא פּוֹלְטוֹת גְּזִים מְזִיקִים
לְסְבִיבָה.

הֵן גַּם נְשָׁקְטוֹת יוֹתֵר מִמְּכוֹנִיּוֹת רִגִּילוֹת,
כִּי הֵמְנוּעַ הַחֲשֵׁמְלִי שֶׁלֵּהֵן כִּמְעַט וְלֹא
מְשַׁמֵּיעַ רַעַשׁ.

שלב 1: המורה מציגה את הכרטיסיות בסדר המקורי ומבקשת מהתלמידים לקרוא אותן.

שלב 2: זיהוי חלקי משפטים

המורה שואלת:

1. איפה כתוב "פועל על חשמל?"
2. איפה כתוב "מצוידת בסוללה?"
3. איפה כתוב "אינן מזהמות את האוויר?"
4. איפה כתוב "המנוע החשמלי?"

שלב 3: זיהוי משפטים מתוך תוכנם

המורה שואלת:

1. איפה כתוב על מה מכונית חשמלית מופעלת?
2. איפה כתוב מה יש במכונית חשמלית שמאפשר לה לנסוע?
3. איפה כתוב איזה יתרון יש למכוניות חשמליות לסביבה?
4. איפה כתוב מדוע מכוניות חשמליות שקטות יותר?

בהדרגה, המורה משנה את סדר הכרטיסיות, מעט בכל פעם, ומבקשת מהתלמידים לזהות היכן כל משפט כתוב.

הערות למורה:

- בכל שלב, ודאי שכל התלמידים מצליחים לזהות את המשפטים הנדרשים.
- עזרי לתלמידים המתקשים באמצעות רמזים כמו: "חפשו את המילה 'חשמל'", "חפשו את המילה 'סוללה'".
- כאשר תלמידים מצליחים בקלות בשלב מסוים, התקדמי לשלב הבא.
- זכרי שהעיקרון המנחה הוא להציב בכל שלב אתגר שאת בטוחה שהילדים יצליחו בו ב-100%.
- המטרה הסופית היא שהתלמידים יוכלו לזהות את המשפטים גם כשהם מוצגים בסדר שונה לחלוטין מהמקור.

שלב 4: סידור משפטים לפי הסדר הנכון

המורה נותנת לכל תלמיד את ארבעת המשפטים הגזורים על רצועות נפרדות:

הנחיות לתלמידים:

1. לפניכם ארבעה משפטים מהטקסט על מכונת חשמלית.
2. המשפטים מעורבבים ואינם בסדר הנכון.
3. סדרו את המשפטים לפי הסדר המקורי של הטקסט.
4. שימו לב לרמזים שעוזרים לנו לדעת מה בא אחרי מה.

הערות למורה:

- תני לתלמידים לעבוד באופן עצמאי תחילה.
- עודדי אותם לחפש רמזים במשפטים שיעזרו להם לקבוע את הסדר (למשל, מילת הקישור "היא" במשפט השני מתייחסת למכונת חשמלית שהוזכרה במשפט הראשון).
- בקשי מהתלמידים להסביר למה בחרו בסדר מסוים.
- לתלמידים מתקשים, אפשר להתחיל בשאלה: "איזה משפט צריך להיות ראשון לדעתכם?"

תרגיל 1: סידור משפטים לפי הרצף הנכון

הוראות: לפניכם משפטים מבולבלים מהטקסט על מכונית חשמלית. קראו את המשפטים וכתבו את המספר המתאים לפי הסדר שבו הם מופיעים בטקסט המקורי.

_____ הן גם שקטות יותר ממכונות רגילות, כי המנוע החשמלי שלהן כמעט ולא משמיע רעש.

_____ היא מצוידת בסוללה גדולה שאפשר לטעון בתחנות טעינה מיוחדות או בבית.

_____ מכונית חשמלית היא רכב שפועל על חשמל במקום על דלק.

_____ מכוניות חשמליות אינן מזהמות את האוויר כי הן לא פולטות גזים מזיקים לסביבה.

תרגיל 2: השלמת אותיות השימוש החסרות

השלימו את אותיות השימוש החסרות

מכונית חשמלית היא רכב __ פועל על חשמל __ מקום על דלק.

היא מצוידת __ סוללה גדולה __ אפשר לטעון __ תחנות טעינה מיוחדות או __ בית.

מכוניות חשמליות אינן מזהמות את __ אוויר כי הן לא פולטות גזים מזיקים __ סביבה.

הן גם שקטות יותר __ מכוניות רגילות, כי __ מנוע __ חשמלי שלהן כמעט __ לא משמיע רעש.

תרגיל 3: השלמת הברות סופיות

השלימו את המלים שסופן חסר

מכו __ חשמלית היא רכב שפו __ על חש __ במקום על ד __.

היא מצו __ בסוללה גדו __ שאפשר לט __ בתחנות טעינה מיוח __ או בבית.

מכוניות חשמל __ אינן מזה __ את האוויר כי הן לא פול __ גזים מזי __ לסביבה.

הן גם שק __ יותר ממכו __ רגי __, כי ה __ החשמלי של __ כמעט ולא משמי __ רעש.

תרגיל 4: השלמת מילים חסרות

השלימו את המלים החסרות

מכונית חשמלית היא _____ שפועל על חשמל במקום על _____.
היא מצוידת בסוללה _____ שאפשר לטעון בתחנות _____ מיוחדות או בבית.
מכוניות חשמליות אינן _____ את האוויר כי הן לא פולטות _____ מזיקים לסביבה.
הן גם _____ יותר ממכוניות רגילות, כי המנוע החשמלי שלהן כמעט ולא _____ רעש.

תרגיל 5: התאמה בין תחילת משפט לסופו

מתחוקו בין תחילת המשפט לסופו

סוף המשפט

כי המנוע החשמלי שלהן כמעט ולא
משמיע רעש.

כי הן לא פולטות גזים מזיקים
לסביבה.

שפועל על חשמל במקום על דלק.

שאפשר לטעון בתחנות טעינה
מיוחדות או בבית.

תחילת המשפט

מכונית חשמלית היא רכב

היא מצוידת בסוללה גדולה

מכוניות חשמליות אינן מזהמות את
האוויר

הן גם שקטות יותר ממכוניות רגילות

תרגיל 6: סידור מילים לפי הסדר בטקסט

סדרו את המילים לפי הסדר שהן מופיעות בטקסט

דלק על במקום חשמל על שפועל רכב היא חשמלית מכונית

בבית או מיוחדות טעינה בתחנות לטעון שאפשר גדולה בסוללה מצוידת היא

לְסַבֵּבָה מְזִיקִים גְּזִים פּוֹלְטוֹת לֹא הֵן כִּי הָאווִיר אֶת מְזַהְמוֹת אֵינָן חֲשָׁמְלִיּוֹת מְכוֹנִיּוֹת

שמות עצם ותארים המסתיימים ב-ית

הקדמה

בשפה העברית, ישנם שמות עצם ותארים ממין נקבה שמסתיימים בסיומת "ית" בצורת היחיד. כאשר הופכים אותם לצורת רבים, הם מקבלים את הסיומת "יות".

לדוגמה:

שם עצם: מְכוּנִית → מְכוּנוֹת

תואר: צְבֻעוֹנִית → צְבֻעוֹנוֹת

כאשר יש צירוף של שם עצם ותואר שמסתיימים ב-"ית", שניהם יקבלו את הסיומת "יות" בצורת הרבים:

מְכוּנִית צְבֻעוֹנִית → מְכוּנוֹת צְבֻעוֹנוֹת

חלק א': השלמת צורת רבים

השלימו את צורת הרבים לשמות ולתארים הבאים:

יחיד	רבים
1. מְכוּנִית	מְכוּנוֹת
2. צְבֻעוֹנִית	
3. זְכוּכִית	
4. מְקוּרִית	
5. חֲלָלִית	
6. מדענית	
7. מפית	
8. שימושית	
9. תְּבֻנִית	
10. עִתִּידִית	

חלק ב': התאמת שמות עצם ותארים

התאימו לכל שם עצם תאר מתאים וכתבו את הצרוף בלשון יחידה ובלשון רבות:

צרוף ביחידה	צרוף ברבות
דגמה: מכונית צבעונית	מכוניות צבעוניות
1. מכונית _____	
2. חללית _____	
3. זכוכית _____	
4. מפית _____	
5. תבנית _____	

מחסן תארים:

מקורית | עתידית | שימושית | בסיסית | צבעונית | אישית | אחרית | קדמית

חלק ג': השלמת משפטים

השלימו את המשפטים הבאים בצורת יחידה ובצורת רבות:

דגמה:

יחיד: המכונית הצבעונית חונה בחוץ.

רבים: המכוניות הצבעוניות חונות בחוץ.

1. יחיד: ה _____ ה _____ טפסה לחלל החיצון.

רבים: ה _____ ה _____ טפסו לחלל החיצון.

2. יחיד: ה _____ ה _____ מנחת על השלחן.

רבים: ה _____ ה _____ מנחות על השלחן.

3. יחיד: ה _____ ה _____ נשברה במהלך ההובלה.

רבים: ה _____ ה _____ נשברו במהלך ההובלה.

חלק ד': יצירת משפטים

חברו 3 משפטים משלכם עם צרופים של שם עצם ותאר המסתיימים ב"ית", ואחר כך הפכו אותם לצורת רבות, תוכלו להיעזר במילים במחסן המילים:

1. יחידה: _____

רבות: _____

2. יחידה: _____

רבות: _____

3. יחידה: _____

רבות: _____

עצמאית, עיתונאית, חברותית, ספורטאית, תחרותית, תרבותית, פוליטיקאית, איכותית, מדענית, ציבורית, קיצונית, שלילית